

Film edukacyjny Państwowej Inspekcji Pracy
BEZPIECZEŃSTWO PRACY W BUDOWNICTWIE

- scenariusz -

Uwaga ogólna:

Plan zdjęciowy powinien być umiejscowiony na dużej budowie/budowach, na których możliwe będzie przedstawienie wszystkich opisanych niżej scen, przy uwzględnieniu wymienionych w opisach maszyn, urządzeń technicznych, prac, robotników budowlanych itd. W przypadku braku możliwości przedstawienia w filmie opisanych w scenariuszu scen, należy poddać go niezbędnym adaptacjom na etapie realizacji umowy, za zgodą Zamawiającego.

Sceny w filmie należy przedstawiać na budowie obiektu kubaturowego. W filmie należy zastosować podkład muzyczny, który stanowi tło dla obrazu i komentarza lektora oraz grafik, ilustruje przekaz poprzez: nastrój, tempo, natężenie dźwięku. Film może zawierać dodatkowe, poza niżej wymienionymi, plansze przejściowe, wprowadzające do zagadnień prezentowanych w późniejszych scenach.

PLANSZA TYTUŁOWA

Na planszy pojawia się tytuł filmu (do uzgodnienia w trakcie produkcji) i rok produkcji, logotyp Państwowej Inspekcji Pracy (wersja statyczna) oraz adres: www.pip.gov.pl, logotyp programu PIP „Budowa. Stop wypadkom!”.

Ewentualne inne informacje - do uzgodnienia na końcowym etapie produkcji filmu.

Grafika (o ile dotyczy) nawiązuje tematycznie do problematyki filmu.

SCENA 1

Scena 1 rozpoczyna pierwszy moduł filmu pt. „Statystyka”

Na planszy pojawia się napis „Budowa. Stop wypadkom!” oraz logotypy: PIP i programu PIP.

OBRAZ:

Ujęcie placu budowy z góry (np. poprzez użycie drona). Kamera zjeżdża w dół, widzimy kolejne ujęcia przedstawiające różnego rodzaju prace na budowie. Wszystkie czynności prezentowane przez pracujących wykonywane są z zastosowaniem środków bezpieczeństwa.

Pokazywane ujęcia: koparka drąży wykop, a w rejonie jej pracy balustrada wyznacza strefę niebezpieczną; żuraw transportuje materiały budowlane, sygnalista w kamizelce z napisem „sygnalista” koordynuje transport przez radiotelefon; hakowi (inny kolor kamizelek z napisami „hakowi”) zapinają ładunek, wszyscy są w hełmach ochronnych z czteropunktowymi paskami podbródkowymi; zbrojarze przygotowują zbrojenie w zbrojarni, zabezpieczonej daszkiem ochronnym, który zabezpiecza przed urazami spowodowanymi upadkiem przedmiotów z góry;

cieśle ustawiają szalunki z obarierowanych podestów; pracownik wierci w betonie, ma założone okulary ochronne i ochronniki słuchu.

LEKTOR (głos wchodzi wraz z pierwszym ujęciem koparki):

Każdy zgodzi się ze stwierdzeniem, że życie i zdrowie to najważniejsze wartości. W warunkach placu budowy dbałość o ich ochronę jest szczególnie utrudniona, jednak bardzo ważna. Często o wypadku przy pracy przesądzają: pośpiech, lekceważenie lub nieznaną zagrożenia, ale bardzo często również - brak wiedzy o zasadach bezpiecznej pracy.

SCENA 2

OBRAZ:

Ekran zostaje płynnie podzielony na pół:

- po lewej stronie ekranu widzimy następujące ujęcia: pracownik idzie przez plac budowy ze szlifierką kątową, dochodzi do miejsca, w którym będzie wykonywał pracę, za pomocą przedłużacza podłącza urządzenie do zasilania w rozdzielnicę budowlanej prądu elektrycznego, narzędzie posiada oryginalną osłonę tarczy ścierniej, pracownik zakłada przyłbicę, zaczyna przecinać metal, zbliżenie na snop iskier, widzimy, że oczy pracownika są chronione przyłbicą. W innym miejscu budowy spawacz spawa konstrukcję w kombinezonie i w masce spawalniczej, ma odpowiednie do pracy obuwie i rękawice ochronne, pracownika obserwuje kierownik budowy, którego wyróżnia biały kolor hełmu.

- po prawej stronie ekranu widzimy infografikę przedstawiającą liczbę wypadków przy pracy w sektorze budownictwa w latach 2015-2020 (infografikę przygotowuje Wykonawca, dane mają pochodzić z GUS-u).

INFOGRAFIKA I LEKTOR (w momencie przełamania ekranu i pojawienia się infografiki):

Każdego roku na budowach w Polsce dochodzi do kilkudziesięciu śmiertelnych wypadków przy pracy i kilku tysięcy nieszczęśliwych zdarzeń, w których pracownicy budowlani doznają uszczerbku na zdrowiu.

SCENA 3

OBRAZ:

Infografika zanika, ekran rozwija się do prawej strony. Teraz widzimy pełny ekran z kolejnymi ujęciami: majster (człowiek ok. 45-letni) pokazuje brygadziście prace do wykonania; stanowiska pracy na wysokości, na rusztowaniach są zabezpieczone barierami i siatkami bezpieczeństwa, pracownicy pracujący na stropie roboczym posiadają odpowiednie ubrania robocze, hełmy, stosują środki ochrony indywidualnej chroniące przed upadkiem z wysokości (szelki bezpieczeństwa zamocowane do stałego elementu konstrukcji), zbliżenia na szczegóły.

LEKTOR (głos wchodzi w momencie zanikania infografiki):

Przyczyny tych wypadków najczęściej leżą pod stroną niewłaściwej organizacji pracy, ale związane są one także z tak zwanym czynnikiem ludzkim. Zagrożenia, które prowadzą do wypadków można wyeliminować lub w znacznym stopniu ograniczyć, dzięki uwzględnianiu przepisów i zasad bezpiecznej pracy już na etapie jej planowania. Film ten przedstawia najważniejsze aspekty bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac budowlanych oraz dobre praktyki, służące ochronie życia i zdrowia osób pracujących na placu budowy.

SCENA 4

Scena 4 rozpoczyna drugi moduł filmu pn. „Zagospodarowanie terenu budowy”

Na planszy pojawia się napis „Zagospodarowanie terenu budowy” oraz logotypy: PIP i programu PIP.

OBRAZ:

Scena przedstawia różne etapy planowania i realizacji budowy oraz złożoność procesu budowlanego. Kamera z pewnego miejsca na budowie obraca się i pokazuje ogólny plan dużej budowy, śledzimy prowadzone prace. Widzimy pracę maszyn, urządzeń, pracowników realizujących różne zadania, wyznaczone miejsca składowania materiałów, drogi dla pojazdów i piesze ciągi komunikacyjne - wyraźnie rozdzielone, transport pionowy materiałów żurawiem, wydzielone strefy niebezpieczne w rejonie pracy urządzeń, miejsc rozładunku, pracy koparką - ujęcia z oddali (ujęcia w zależności od dostępności na budowie zapewnionej przez Wykonawcę). Przejście do ujęcia w biurze budowy. Widzimy osoby kierujące pracami - 4 osoby (np. przedstawiciel wykonawcy - pracodawcy, inspektor nadzoru inwestorskiego, inżynier, kierownik budowy) w biurze budowy, pochylają się nad planami, dyskutują.

LEKTOR:

Nawet najprostszej konstrukcji nie da się zbudować bez odpowiedniego przygotowania w tym bez zapewnienia właściwej dokumentacji technicznej, do której należą m.in.: projekt, rysunki techniczne, specyfikacja.

SCENA 5

OBRAZ:

W sali biura zgromadzeni są pracownicy (8-10 osób) oraz kierownik budowy. Widzimy poranną odprawę w biurze budowy. Kierownik* z rysunkiem technicznym w dłoni, gestykulując drugą ręką, wyjaśnia pracownikom szczegóły techniczne budowy, wskazuje dłonią obszary pracy na placu budowy, słucha pytań, odpowiada, potakując głową. Na biurku lub stole, obok kierownika leży biały hełm. Na tablicy wiszącej za kierownikiem, widać napis „ODPRAWA”. W innym miejscu budowy, brygadzysta rozmawia z czterema pracownikami, w dłoni trzyma dokument nazwany „Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót” (widz widzi tytuł), gestykuluje, wskazuje palcem na zapisy w dokumencie. Jeden z pracowników wskazuje dłonią na ogrodzenie placu budowy, coś tłumaczy. Zbliżenie na tablicę informacyjną. Brygadzysta ściska dłoń każdego z pracowników na znak zrozumienia, pracownicy rozchodzą się do zajęć. Scenę dopełnia plansza graficzna.

LEKTOR:

Podobnie jest z bezpieczeństwem pracy. Ono również wymaga zapewnienia środków finansowych, osobowych, organizacyjnych i technicznych. Na budowie dobrze zorganizowanej pod względem bhp każdy uczestnik procesu technologicznego zna, rozumie i realizuje swoje zadania w tym zakresie. Wszystkie osoby zaangażowane w przedsięwzięcie budowlane powinny na pierwszym miejscu stawiać bezpieczeństwo własne i współpracowników.

GRAFIKA I LEKTOR:

Zagospodarowanie terenu budowy należy zaplanować przed rozpoczęciem robót budowlanych, między innymi w zakresie:

- ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych,
- wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych,
- zapewnienia oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- urządzenia składowisk materiałów i wyrobów,
- urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych.

Teren budowy należy ogrodzić albo w inny sposób uniemożliwić wejście osobom nieupoważnionym. Jeżeli ogrodzenie nie jest możliwe, należy oznakować granice budowy za pomocą tablic ostrzegawczych, a w razie potrzeby zapewnić stały nadzór.

SCENA 6

OBRAZ:

Kamera śledzi kierownika budowy, który robi obchód po placu budowy, sprawdzając bezpieczeństwo instalacji elektrycznej. Kierownik podchodzi do rozdzielnic budowlanej prądu elektrycznego („erbetki”), sprawdza, czy drzwiczki rozdzielnic są zamknięte. Ujęcie na „wychodzące” z rozdzielnic przewody elektryczne, które są poprowadzone w rynienkach lub podwieszane dla zabezpieczenia przed uszkodzeniami mechanicznymi. Kierownik przemieszcza się wzdłuż przewodów do urządzenia, które jest nimi zasilane. Upewnia się, że jest prawidłowo podłączone. Do kierownika podchodzi elektryk, który w domyśle ma wykonać pomiary elektryczne. Wręcza kierownikowi budowy zaświadczenie kwalifikacyjne potwierdzające posiadane uprawnienia. Zbliżenie na szczegóły zaświadczenia kwalifikacyjnego typu „E”. Kierownik oddaje zaświadczenie elektrykowi i wykonuje skinienie głową na znak, że wszystko jest w porządku. Scenę dopełnia plansza graficzna.

LEKTOR:

Instalacje rozdziału energii elektrycznej na terenie budowy powinny być zaprojektowane, wykonane oraz utrzymywane i użytkowane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, a także w dostatecznym stopniu chroniły pracowników przed porażeniem prądem elektrycznym. Prace związane z podłączaniem, sprawdzaniem, konserwacją oraz naprawą instalacji i urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia kwalifikacyjne.

GRAFIKA I LEKTOR:

Nie wolno sytuować: stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów oraz maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów, mniejszej niż:

- 3 m - dla linii o napięciu znamionowym nieprzekraczającym 1 kV;
- 5 m - dla linii o napięciu znamionowym powyżej 1 kV, lecz nieprzekraczającym 15 kV;
- 10 m - dla linii o napięciu znamionowym powyżej 15 kV, lecz nieprzekraczającym 30 kV; 15 m - dla linii o napięciu znamionowym powyżej 30 kV, lecz nieprzekraczającym 110 kV;
- 30 m - dla linii o napięciu znamionowym powyżej 110 kV.

(Planszę graficzną przygotowuje Wykonawca, należy wykorzystać ujęcie napowietrznych linii elektroenergetycznych).

SCENA 7

OBRAZ:

Ujęcie napowietrznych linii elektroenergetycznych. Następnie widzimy sekwencję prac wykonywanych przy obsłudze maszyn budowlanych: żuraw wieżowy transportuje materiały budowlane o dużych gabarytach - np. wiązkę drutów zbrojeniowych o znacznej długości; szalunki, itp. Koparka z długim ramieniem ładuje urobek z wykopu na skrzynię ładunkową samochodu ciężarowego, wykonując ruch obrotowy.

LEKTOR:

Przed przystąpieniem do wykonywania robót budowlanych z użyciem maszyn lub innych urządzeń technicznych, bezpośrednio pod linią wysokiego napięcia, należy uzgodnić bezpieczne warunki pracy z jej użytkownikiem. Żurawie samojezdne, koparki i inne urządzenia ruchome, które mogą zbliżyć się na niebezpieczną odległość do napowietrznych lub kablowych linii elektroenergetycznych, powinny być wyposażone w sygnalizatory napięcia.

SCENA 8

OBRAZ:

Ponowne ujęcie linii elektroenergetycznych. Następnie ujęcie pracowników pracujących na rusztowaniu. Widzimy pracowników (3-4 osoby) montujących/demontujących rusztowanie, wszyscy są w odpowiednich środkach ochrony indywidualnej, chroniących przed upadkiem z wysokości. Prace wykonywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami.

LEKTOR:

Montaż, eksploatacja i demontaż rusztowań oraz ruchomych podestów roboczych, usytuowanych w sąsiedztwie napowietrznych linii elektroenergetycznych, są dopuszczalne, jeżeli linie te znajdują się poza strefą niebezpieczną wyznaczoną wokół rusztowania. W innym przypadku, przed rozpoczęciem robót, napięcie w liniach napowietrznych powinno być wyłączone.

SCENA 9

OBRAZ:

Scena przedstawia dwa typy prawidłowo zabezpieczonych rozdzielnic budowlanych prądu elektrycznego. Ujęcie pierwszego typu rozdzielnicy: gniazda wtykowe znajdują się na zewnątrz skrzynki. Widzimy pracownika podłączającego przedłużacz do rozdzielnicy, a następnie przewody zasilające urządzenia do gniazd przedłużacza.

Ujęcie drugiego typu rozdzielnic: gniazda wtykowe są wewnątrz, widoczne są szczegóły konstrukcyjnej skrzynki, widzimy podłączone urządzenia i zabezpieczone przewody elektryczne. Scenę dopełnia plansza graficzna.

LEKTOR:

Rozdzielnice budowlane prądu elektrycznego na terenie budowy, tak zwane „erbetki”, powinny być zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. Oznacza to, że niebezpieczne części czynne należy zamknąć w obudowie, którą można otworzyć tylko przy użyciu klucza lub narzędzia. Użytkownicy mają dostęp jedynie do gniazd wtykowych i elementów sterujących. W niektórych typach rozdzielnic gniazda wtykowe, rękojeści i przyciski znajdują się wewnątrz skrzynki, która w takim przypadku nie musi być zamykana na czas pracy. Po zakończeniu pracy powinna jednak zostać zamknięta przy pomocy klucza, bądź kłódki, w celu zabezpieczenia jej przed dostępem osób postronnych.

GRAFIKA I LEKTOR:

„Erbetki” powinny być usytuowane w odległości nie większej niż 50 metrów od odbiorników energii. Połączenia przewodów elektrycznych z urządzeniami mechanicznymi mają zapewniać bezpieczeństwo pracy osób je obsługujących. Przewody powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi, na przykład przez podwieszenie. Do zasilania urządzeń energią elektryczną na terenie budowy należy stosować wyłącznie przedłużacze przemysłowe. Zabronione jest używanie przedłużaczy przewidzianych do zastosowań domowych lub ogrodowych.

(Planszę graficzną przygotowuje Wykonawca, należy wykorzystać ujęcie rozdzielnic budowlanych).

SCENA 10

OBRAZ:

Pracownik rozwija nawinięte na bębny przewody elektryczne przedłużacza przenośnego, uważnie ogląda przewody, szukając ewentualnych uszkodzeń, sprawdza na tabliczce znamionowej przedłużacza dopuszczalne wartości obciążenia, podłącza zasilanie do urządzenia na przykład pilarki tarczowej, uruchamia urządzenie i zaczyna właściwą pracę. Pracownik wyposażony jest w środki ochrony indywidualnej odpowiednie do wykonywanej pracy. Scenę dopełnia plansza graficzna.

LEKTOR:

Nawinięty na bęben przedłużacz przenośny należy w całości rozwinąć przed podłączeniem go do napięcia. Używanie zwiniętego przedłużacza może doprowadzić do nadmiernego wzrostu jego temperatury i uszkodzenia izolacji. Parametry przedłużacza są zwykle podane na

tabliczce znamionowej lub na specjalnej przywieszce. Przed użyciem należy sprawdzić, czy suma mocy znamionowych wszystkich odbiorników jednocześnie obciążających gniazda przedłużacza nie przekracza jego mocy znamionowej. Należy również każdorazowo sprawdzić stan techniczny przedłużacza - dokonać oględzin wtyczek i gniazd oraz izolacji.

GRAFIKA I LEKTOR:

Stwierdzenie jakichkolwiek uszkodzeń przedłużacza wyklucza jego dalsze użytkowanie. Nieprawidłowości należy niezwłocznie zgłosić przełożonemu. W razie uszkodzenia przewodu elektrycznego zabronione jest owijanie uszkodzonych miejsc taśmą izolacyjną i dalsza eksploatacja przedłużacza. Taśma izolacyjna nie zapewnia wymaganego poziomu ochrony przeciwporażeniowej i nie zabezpiecza skutecznie miejsca uszkodzenia przed wnikaniem wody.

(Planszę graficzną przygotowuje Wykonawca, należy wykorzystać ujęcie przedłużacza przenośnego).

SCENA 11

OBRAZ:

Scena prezentuje rozwiązania organizacyjne podjęte przez pracodawcę, podnoszące bezpieczeństwo pracy wszystkich pracowników. Widzimy prace prowadzone na rusztowaniach/przy szalowaniu ścian/na stropie roboczym z wykorzystaniem środków ochrony zbiorowej - stanowiska pracy na wysokości są zabezpieczone balustradami z barierami z elementów stalowych i/lub drewnianych oraz siatkami bezpieczeństwa w układzie pionowym i poziomym. Dopełnieniem sceny jest plansza graficzna.

LEKTOR:

Zgodnie z ogólnymi zasadami bezpieczeństwa pracy wszelkiego rodzaju czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe występujące w środowisku pracy, należy całkowicie wyeliminować. Najczęściej jednak nie jest to możliwe i z taką sytuacją mamy zwykle do czynienia przy pracach w budownictwie. Jeżeli nie da się usunąć ze środowiska pracy czynnika zagrażającego pracującym, konieczne jest zastosowanie środków zabezpieczających, zaliczanych do grupy ochron zbiorowych. Na przykład przy pracach na wysokości będą to balustrady ochronne i siatki bezpieczeństwa.

GRAFIKA I LEKTOR:

Na powierzchniach wzniesionych na wysokość powyżej 1 metra nad poziomem podłogi lub ziemi, po których poruszają się pracownicy, należy zainstalować balustrady składające się z poręczy ochronnych, umieszczonych na wysokości 1,1 metra oraz z krawężników o wysokości

0,15 metra. Pomędzy poręczą i krawężnikiem należy umieścić poprzeczkę lub przestrzeń tę wypełnić w sposób uniemożliwiający wypadnięcie osób. W przypadku rusztowań systemowych dopuszcza się umieszczanie poręczy ochronnej na wysokości 1 metra.

(Planszę graficzną przygotowuje Wykonawca, należy wykorzystać graficzne przedstawienie balustrady w rzucie 3D, z *naniesionymi wymiarami: deska krawężnikowa 0,15 m, poręcz ochronna 1,1 m, poprzeczka w połowie wysokości pomiędzy poręczą ochronną i krawężnikiem*).

SCENA 12

OBRAZ:

W scenie przedstawiona jest balustrada „niesystemowa”, wykonana w całości z elementów drewnianych. Zbliżenia na szczegóły mocowania słupków, barierek poprzecznych, desek krawężnikowych, zastrzałów. Widzimy pracownika, który sprawdza jakość zabezpieczeń przed upadkiem z wysokości. Naciska na poszczególne elementy konstrukcji balustrady, które pod naciskiem zachowują statyczność (są nieruchome).

LEKTOR:

Często zdarza się, że balustrady wykonane w całości z elementów drewnianych, mimo zachowania odpowiednich wymiarów, nie spełniają wymogów dotyczących wytrzymałości. Tego typu system zabezpieczający, jak również każdy z jego elementów - za wyjątkiem deski krawężnikowej - powinien wytrzymać bez ugięcia większego niż 55 milimetrów, przyłożenie prostopadle siły 0,3 kilonewtona. Odpowiada to mniej więcej obciążeniu masą około trzydziestu kilogramów.

SCENA 13

OBRAZ:

Scena przedstawia prace dwóch pracowników wykonujących szalunki stropowe w pobliżu otworu/otworów w stropie. Pracownicy posiadają wymagane środki ochrony indywidualnej. Otwory w stropach zabezpieczone są pokrywami lub obarierowane balustradą (w zależności od budowy zapewnionej przez Wykonawcę).

LEKTOR:

Do wypadków przy pracy spowodowanych upadkiem z wysokości dochodzi często w wyniku wpadnięcia pracowników do szybów windowych, szacht i przez otwory w stropach. Dlatego w takich miejscach należy stosować środki ochrony zbiorowej - bariery lub siatki ochronne. Otwory w stropach należy zabezpieczyć przed możliwością wpadnięcia lub ogrodzić balustradą.

SCENA 14

OBRAZ:

Na pierwszym planie pokazane są zabezpieczenia przed upadkiem z wysokości w postaci siatek bezpieczeństwa - siatki wykonane w układzie pionowym. W tle widać pracujących na wysokości pracowników (liczba pracowników dowolna), chronionych przez siatki. Następnie zbliżenie na siatki bezpieczeństwa wykonane w układzie poziomym - ujęcie zabezpieczonych otworów w stropach lub ujęcie pracowników pracujących na konstrukcjach stalowych, zabezpieczonych siatkami. Scenę dopełnia plansza graficzna.

LEKTOR:

Siatki bezpieczeństwa, zwane też siatkami asekuracyjnymi, mogą być montowane w układzie pionowym lub poziomym. Konstrukcje pionowe mogą służyć do zabezpieczenia otwartych krawędzi budowli, rusztowań, pomostów i dróg komunikacyjnych na wysokości. Siatki w układzie poziomym wykorzystywane są do zabezpieczania otworów w stropach i innych podobnych miejsc, zagrażających upadkiem. Aby siatki bezpieczeństwa spełniały swoją rolę, muszą być odpowiednio dobrane i zamocowane. Zastosowanie siatek jako środka ochrony zbiorowej powinno zostać zaplanowane już na etapie projektowania inwestycji, a ich montaż należy zlecić wyspecjalizowanym firmom.

GRAFIKA I LEKTOR:

Siatki mogą być wykorzystywane nie tylko jako siatki bezpieczeństwa, ale również jako tak zwane siatki ochronne. Zabezpieczają wówczas przed spadającymi przedmiotami. Mogą także służyć do wygrodzenia stref niebezpiecznych. Wtedy nie są jednak uznawane za środki ochrony zbiorowej, zabezpieczające pracujących przed upadkiem z wysokości. (Planszę graficzną przygotowuje Wykonawca, należy wykorzystać ujęcie obrazujące zastosowanie siatek ochronnych).

SCENA 15

Scena 15 rozpoczyna trzeci moduł filmu pn. „Miejsca niebezpieczne na terenie budowy”.

Na planszy pojawia się napis „Miejsca niebezpieczne na terenie budowy” oraz logotypy: PIP i programu PIP.

OBRAZ:

W scenie przedstawiona jest praca koparki - prace ziemne. Koparka jest ustawiona w odległości co najmniej 0,6 m od wykopu, poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu (*mniej więcej w odległości odpowiadającej głębokości wykopu, od krawędzi wykopu*). Odległość 60 cm od klina naturalnego odłamu gruntu zostaje wskazana za pomocą animacji - obraz zatrzymuje się, widzimy strzałkę rozsuwającą się od koparki do klina i podpis „min. 60 cm”. Maszyna wybiera urobek z wykopu i odkłada go na skrzynię ładunkową ciężarówki. Wokół miejsca pracy maszyny widoczna jest wyznaczona strefa niebezpieczna, ogrodzona balustradami, odpowiednio oznakowana tablicami z napisem „UWAGA! STREFA NIEBEZPIECZNA”. Strefa ta jest większa lub równa zasięgowi roboczemu ramienia koparki. Zatrzymanie obrazu, widzimy animację (graficzne zaznaczenie), obrazującą strefę niebezpieczną. Poza strefą niebezpieczną stoi kierownik budowy/robót, w lewej dłoni trzyma dokument nazwany „Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót” (IBWR). Kierownik sygnalizuje operatorowi koparki zatrzymanie maszyny, podnosząc prawą rękę do góry, z wewnętrzną stroną dłoni skierowaną do przodu. Zbliżenie na operatora koparki, który spostrzega sygnał od kierownika. Operator zmniejsza moc i wyłącza silnik maszyny. Kierownik podchodzi do operatora, rozmawiają, kierownik wskazuje palcem na zapisy w IBWR (bez szczegółów zapisów). Scenę dopełnia plansza graficzna.

LEKTOR:

Strefa niebezpieczna to miejsce na terenie budowy, w którym występują zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Praktycznie każde miejsce pracy na budowie można uznać za niebezpieczne, ponieważ niemal wszystkie roboty wiążą się z ryzykiem upadku przedmiotów z wysokości, upadku pracownika do niezabezpieczonego wykopu oraz z wysokości, potrącenia przez środek transportu, urządzenie mechaniczne lub przenoszony element czy przygniecenia przez niewłaściwie składowane materiały budowlane. Z uwagi na przepisy bhp istnieje obowiązek właściwego wyгородzenia i zabezpieczenia stref niebezpiecznych na terenie budowy.

GRAFIKA I LEKTOR:

W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić przy nich napisy ostrzegawcze.

Składowanie urobku, materiałów i wyrobów jest zabronione:

- w odległości mniejszej niż 0,6 metra od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obudowane oraz jeżeli obciążenie urobku jest przewidziane w doborze obudowy,
- w strefie klina naturalnego odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane.

Ruch środków transportowych w pobliżu wykopów powinien odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu.

(Planszę graficzną przygotowuje Wykonawca, należy wykorzystać ujęcie obrazujące składowanie urobku za pomocą koparki na skrzynię ładunkową ciężarówki).

SCENA 16

OBRAZ:

Na pierwszym planie widzimy pracownika oraz kierownika budowy, analizujących dokumentację z naniesionym przebiegiem instalacji podziemnych (widzimy projekt instalacji oraz przebitkę na odsłoniętą rurę CO albo gazową). Obok/w tle dwóch pracowników wykonuje prace narzędziami ręcznym (łopaty) w zakresie odkrywania instalacji, miejsca tych prac są wygrozione i oznaczone.

LEKTOR:

Należy pamiętać, że roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu, określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót. Prowadzenie robót ziemnych w pobliżu instalacji podziemnych, a także głębienie wykopów poszukiwawczych powinno odbywać się ręcznie.

SCENA 17

OBRAZ:

Scena przedstawia zabezpieczenia ścian wykopu przed osunięciem ziemi. Widzimy rozparcia/podparcia ścian wykopu/obudowy, ścianki szczelne/skarpowanie (w zależności od metody zabezpieczenia wykopu na budowie zapewnionej przez Wykonawcę). Pracownicy (do 5 osób) układają instalację w wykopie, mają odpowiednie środki ochrony indywidualnej. Poruszają się zejściami/wejściami do wykopów w postaci schodni drewnianych i aluminiowych lub drabin (w zależności od wykopu na budowie zapewnionej przez Wykonawcę). Zbliżenia na zejścia/wejścia. Prace obserwuje kierownik budowy, stojący poza wykopem. Scenę dopełnia plansza graficzna.

LEKTOR:

Praca w wykopie wymusza szczególną dbałość o bezpieczeństwo. Metr sześcienny ziemi może ważyć około półtorej tony. W razie oderwania się nawet niewielkiego fragmentu ściany wykopu, żadne środki ochrony indywidualnej nie ochronią człowieka przed naciskiem tak dużej masy. Jedynym skutecznym sposobem zabezpieczenia osób pracujących w wykopach jest zastosowanie ochron zbiorowych, w postaci skarpowania, rozparcia lub podparcia ścian wykopu.

GRAFIKA I LEKTOR:

- Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych, bez rozparcia lub podparcia, mogą być wykonywane tylko do głębokości 1 metra w gruntach zwartych, w przypadku gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu.
- Wykopy bez umocnień, o głębokości większej niż 1 metr, lecz nie większej niż 2 metry, można wykonywać, jeżeli pozwalają na to wyniki badań gruntu i dokumentacja geologiczno-inżynierska.
- Zabezpieczenie ażurowe ścian wykopów można stosować tylko w gruntach zwartych, jednak jest ono niedozwolone w okresie zimowym.

(Planszę graficzną przygotowuje Wykonawca, należy wykorzystać ujęcie wykopu).

SCENA 18

OBRAZ:

Widzimy kierownika budowy przemieszczającego się po placu budowy. Kierownik podchodzi do ściany budowanego budynku, by upewnić się, że zostały zastosowane odpowiednie ochrony na ewentualność spadających z góry przedmiotów, narzędzi - w postaci daszków ochronnych. Następnie ujęcie wyznaczonej, ogrodzonej i odpowiednio oznakowanej strefy niebezpiecznej w pobliżu pracy żurawia. Kierownik z oddali przygląda się także zamontowanym na konstrukcji budynku daszkom ochronnym nad stanowiskami pracy: pilarki tarczowej i/lub zbrojarskimi i/lub operatora wyciągu budowlanego (w zależności od dostępności na budowie zapewnionej przez Wykonawcę). Kierownik uśmiecha się na znak, że wszystko jest prawidłowo wykonane. Scenę dopełnia plansza graficzna.

LEKTOR:

Zabezpieczenie pracowników przed przedmiotami spadającymi z wysokości to istotny problem, z jakim przychodzi się zmierzyć na placu budowy. Tu również wymagane są ochrony zbiorowe, tym razem w postaci zadaszeń i daszków ochronnych. Konieczne jest także wydzielenie i oznakowanie stref niebezpiecznych. Obszar transportu pionowego materiałów przez żuraw praktycznie w całości jest strefą niebezpieczną, której jednak nie można zabezpieczyć daszkami. Między innymi dlatego na placu budowy należy zawsze stosować hełmy ochronne. Daszkami ochronnymi trzeba natomiast zawsze zabezpieczyć: przejścia, przejazdy i stanowiska pracy, w tym operatorów maszyn lub innych urządzeń technicznych, które nie posiadają kabin, a które znajdują się w strefie niebezpiecznej.

GRAFIKA I LEKTOR:

- Daszki ochronne powinny znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 2,4 metra nad terenem w najniższym miejscu i powinny być nachylone pod kątem 45 stopni w

kierunku źródła zagrożenia.

- Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty.
- W miejscach przejść i przejazdów szerokość daszka ochronnego powinna wynosić co najmniej o 0,5 metra więcej z każdej strony, niż szerokość przejścia lub przejazdu.
- Daszki ochronne są wymagane nad każdym stanowiskiem pracy przy załadunku materiałów z poziomu terenu na platformę dźwigu budowlanego. Powinien on wystawać co najmniej 2 metry, licząc od zewnętrznej krawędzi platformy, w kierunku miejsca dostawy materiałów.

(Planszę graficzną przygotowuje Wykonawca. Plansza powinna uwzględniać graficzne przedstawienie prawidłowo wykonanego daszka ochronnego z naniesionymi wymiarami, o których mówi lektor).

SCENA 19

Scena 19 rozpoczyna czwarty moduł filmu pn. „Przygotowanie pracowników do pracy”.

Na planszy pojawia się napis „Przygotowanie pracowników do pracy” oraz logotypy: PIP i programu PIP.

OBRAZ:

Widzimy sekwencje działań podejmowanych dla zapewnienia profilaktyki wypadkowej. Kierownik budowy w biurze budowy sprawdza uprawnienia kwalifikacyjne operatorów maszyn i urządzeń, przegląda zaświadczenia o odbytych szkoleniach bhp, orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy na stanowiskach pracy (np. zbrojarz, monter rusztowań, spawacz) - zbliżenie na wybrane dokumenty (ochrona danych!). W dokumentacji pracowniczej widoczne są zaświadczenia o dodatkowych szkoleniach - *Zaświadczenie o odbyciu ćwiczeń z udzielania pierwszej pomocy* jednego z pracowników (opcjonalnie: *Zaświadczenie o ukończeniu szkolenia organizowanego przez Państwową Inspekcję Pracy*). Następnie kierownik sięga po dokument nazwany „Ocena ryzyka zawodowego” i zaczyna go przeglądać. Kolejne ujęcie obrazuje kierownika robót, który stoi z grupą pracowników (3 osoby) - np. betoniarzy zbrojarzy i wydaje im polecenia oraz wskazówki co do sposobu wykonania pracy. Kierownik robót wskazuje palcem na zapisy instrukcji bhp - stanowiskowej, pokazuje instrukcje używania środków ochrony indywidualnej, prowadzi instruktaż z zakresu ich stosowania - w scenie widzimy hełmy, ochronniki słuchu, rękawice i okulary ochronne odpowiednie do wykonywanej pracy.

LEKTOR:

Jednym z najważniejszych obowiązków pracodawcy jest odpowiednie przygotowanie pracowników i innych osób zatrudnionych do wykonywania konkretnych prac, w tym: zapewnienie przeszkolenia w zakresie bhp oraz kwalifikacji wymaganych do obsługi maszyn, urządzeń i instalacji, kierowanie na profilaktyczne badania lekarskie potwierdzające zdolność do pracy w określonych warunkach, a także wyposażenie w niezbędne narzędzia, materiały, odzież roboczą oraz środki ochrony indywidualnej i egzekwowanie ich stosowania. Z kolei obowiązkiem osób zatrudnionych jest praca zgodna z wymogami bezpieczeństwa pracy, wykluczająca ryzykowne zachowania i lekceważenie zagrożeń zawodowych.

SCENA 20

OBRAZ:

Widzimy pracowników przygotowujących się do pracy na wysokości - pracownicy zakładają szelki bezpieczeństwa, w ich działaniach widać znajomość zasad funkcjonowania i prawidłowość stosowania środków ochrony indywidualnej - po zaciągnięciu taśm szelek uprząży na udach, sprawdzają luz, wkładając dłoń pod taśmę. Scenę dopełnia plansza graficzna.

LEKTOR:

Szkolenia bhp powinny odbywać się w czasie pracy i na koszt pracodawcy. Pracodawca jest zobowiązany zapoznać pracowników z przepisami i zasadami bhp w zakresie wykonywanych prac oraz wydawać szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące pracy na konkretnych stanowiskach. Istotnym elementem szkolenia stanowiskowego jest zapoznanie pracowników z oceną ryzyka zawodowego. Dotyczy to w szczególności przekazania informacji na temat korzystania ze środków ochrony indywidualnej, w tym zabezpieczających przed upadkiem z wysokości.

GRAFIKA I LEKTOR:

Pracodawca jest obowiązany udostępnić pracownikom, do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- procesów technologicznych oraz wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

(Planszę graficzną przygotowuje Wykonawca, należy wykorzystać ujęcie pracownika oraz

kierownika budowy pokazującego pracownikowi dokument o nazwie „Ocena ryzyka zawodowego” - osoby stoją blisko siebie, pracownik patrzy na dokument, kierownik patrzy na pracownika, coś mówi i wskazuje palcem na dokument).

SCENA 21

OBRAZ:

Scena przedstawia sekwencje wykorzystania różnych systemów ochrony przed upadkiem z wysokości, z zastosowaniem środków ochrony indywidualnej. Kamera pokazuje kolejno dwóch pracowników pracujących z wykorzystaniem trzech systemów asekuracji. W pierwszej kolejności widzimy wykorzystanie systemu typu „Alsipercha” firmy Alsina z konstrukcją obrotową maszty, którego ramię pozwala na umieszczenie punktu kotwiczenia ponad głową pracownika. Następnie pokazana jest praca przy użyciu systemu „rurowego”, w którym maszty osadzone w jarzmach zabetonowanych w konstrukcji służą do rozpięcia pomiędzy nimi liny poręczowej na wysokości co najmniej 1,5 metra, do której pracownicy mogą przypinać linki bezpieczeństwa. W ostatnim ujęciu zaprezentowane jest zastosowanie mas kotwiczących jako punktów zamocowania linki (stanowiska pracy bez możliwości przemieszczania się poza promień wyznaczony długością linki).

LEKTOR:

Wykorzystanie systemów zabezpieczenia przed upadkiem z wysokości z zastosowaniem środków ochrony indywidualnej wymaga wcześniejszego przeszkolenia. Skuteczność działania takich systemów zależy od prawidłowości ich stosowania. W przypadku stanowisk pracy usytuowanych na dużej wysokości w stosunku do pozostałych poziomów, punkt kotwiczenia powinien znajdować się jak najwyżej, najlepiej nad głową pracownika. Oprócz odpowiedniego kotwiczenia, indywidualny system ochrony przed upadkiem wymaga właściwego użycia pozostałych elementów powstrzymujących spadanie, takich jak: podzespół łącząco-amortyzujący oraz uprząż, czyli szelki bezpieczeństwa. Elementy te nie mogą być zastąpione systemami używanymi w sportach wspinaczkowych lub różnego rodzaju pasami. Tylko prawidłowa konfiguracja systemu pozwala na ograniczenie ryzyka odniesienia obrażeń, które mogą powstać w wyniku szarpnięcia przy upadku z wysokości.

SCENA 22

OBRAZ:

Widzimy animację pokazującą rzeczywistą długość drogi spadania pracownika z wysokości, z zastosowaniem środków ochrony indywidualnej, chroniących przed upadkiem. System pokazany w animacji wykorzystuje amortyzator włókienniczy jako element pochłaniający energię. Punkt kotwiczenia linki bezpieczeństwa znajduje się na poziomie nóg pracownika. Widoczna jest wolna przestrzeń poniżej miejsca upadku - 6 metrów - animacja ruchomej strzałki wskazującej wysokość 6 metrów od miejsca upadku do podłoża oraz podpis „6 metrów”. Na tę wysokość składa się: wzrost pracownika, długość linki bezpieczeństwa, długość amortyzatora.

LEKTOR:

Siła działająca na człowieka o masie około 100 kilogramów, spadającego z wysokości kilku metrów bez odpowiedniej amortyzacji, obciąża niektóre części jego ciała masą około dwóch ton. Jednym z najbardziej popularnych elementów pochłaniających energię kinetyczną, generowaną w czasie upadku z wysokości, jest amortyzator włókienniczy. Głównym jego elementem jest taśma, której poszczególne odcinki są zszyte ze sobą. W czasie upadku odcinki taśmy pochłaniają jego energię, sukcesywnie się wypruwając. Zastosowanie w systemie asekuracji przed upadkiem amortyzatora włókienniczego wydłużą czas i drogę spadania, która w przypadku rozprucia wszystkich połączeń taśmy, może zwiększyć się o około 1,5 metra.

SCENA 23

OBRAZ:

Kamera pokazuje pracowników ubranych w hełmy ochronne wykorzystywane przy pracy na budowie: standardowy hełm z dwupunktowym paskiem podbródkowym oraz hełm ochronny przeznaczony do pracy na wysokości - z czteropunktowym paskiem podbródkowym. Pokazana jest możliwość spadnięcia lub zsunięcia się standardowego hełmu z głowy pracownika. Kolejne ujęcie pokazuje dodatkowe elementy budowy hełmu do pracy na wysokości - przede wszystkim charakterystyczną wielopunktową więźbę zapobiegającą zsunięciu się hełmu z głowy pracownika. Pracownik demonstruje brak możliwości spadnięcia hełmu z czteropunktowym paskiem podbródkowym podczas pracy na wysokości.

LEKTOR:

Ważnym aspektem przygotowania pracowników do bezpiecznego wykonywania pracy jest wyposażenie ich przez pracodawcę w środki ochrony indywidualnej, odpowiednie do

wykonywanych czynności. Prosty przykładem błędnego doboru środków ochrony jest stosowanie do prac na wysokości standardowych hełmów z dwupunktowym paskiem podbródkowym. Zadaniem hełmów jest zabezpieczanie głowy przed urazami mechanicznymi, które wywołane są spadaniem lub przemieszczaniem się przedmiotów, ale również ochrona głowy pracownika w czasie upadku. Hełm do pracy na wysokości różni się od zwykłego hełmu odmienną konstrukcją więźby, która jest wielopunktowa i ma zapobiegać zsunięciu się hełmu z głowy.

SCENA 24

OBRAZ:

Scena składa się z sekwencji obrazujących zastosowanie środków ochrony indywidualnej chroniących przed innymi, niż upadek z wysokości, zagrożeniami na budowie. Widzimy pracownika wyposażonego w okulary ochronne, wykonującego cięcie metalu przy użyciu szlifierki kątovej. Zbliżenie na iskry powstające podczas obróbki - oczy pracownika są chronione. W kolejnym ujęciu pracownik wyposażony w przyłbicę, niepalne ubranie (fartuch, ochrona przedramion, buty niepalne z podnoskami) wykonuje prace spawalnicze. Zatrzymanie obrazu, pojawia się grafika (zakreślenia) wskazująca najważniejsze elementy ubioru ochronnego pracownika. Następnie widzimy pracownika wyposażonego w ochronniki słuchu podczas wiercenia. Kolejne ujęcie przedstawia pracownika wyposażonego w maskę przeciwpyłową, chroniącą drogi oddechowe podczas prac rozbiórkowych/szlifowania (w zależności od propozycji Wykonawcy). W ostatnim ujęciu pokazany jest pracownik wyposażony w rękawice antywibracyjne, obsługujący zagęszczarkę.

LEKTOR:

Oprócz systemów zabezpieczających przed upadkiem z wysokości, na budowie niezbędne są inne środki ochrony indywidualnej. Okulary ochronne zabezpieczają oczy pracowników podczas obróbki mechanicznej, która zwykle powoduje powstawanie odprysków i iskieł. Specjalny ubiór i przyłbica chronią przed promieniowaniem ultrafioletowym w przypadku prac spawalniczych. Ochronniki słuchu powinny być stosowane przez pracowników obsługujących ręczne narzędzia z napędem mechanicznym oraz operatorów maszyn i urządzeń budowlanych generujących hałas, przekraczający dopuszczalne normy. Maski przeciwpyłowe chronią drogi oddechowe między innymi podczas prac rozbiórkowych czy szlifowania. Stosowanie rękawic antywibracyjnych zmniejsza ryzyko wystąpienia chorób, jakie mogą rozwinąć się u osób obsługujących maszyny i urządzenia generujące drgania na przykład zagęszczarek czy ubijaków.

SCENA 25

OBRAZ:

Widzimy kolaż ze zdjęć prezentujących różne środki ochrony indywidualnej albo ekran podzielony na kilka mniejszych, a na nich - pracowników pracujących z wykorzystaniem środków ochrony indywidualnej. Umieszczamy tutaj ujęcia wykorzystywane we wcześniejszych scenach.

LEKTOR:

Należy pamiętać, że używanie środków ochrony indywidualnej jest jednym z podstawowych obowiązków pracownika, a egzekwowanie ich stosowania to obowiązek osób kierujących pracownikami. O doborze środków ochrony indywidualnej decyduje pracodawca. Zgodnie z przepisami pracodawca nie może dopuścić pracownika do pracy bez środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, przewidzianych do stosowania na danym stanowisku pracy.

SCENA 26

OBRAZ:

Scena przedstawia transport pionowy różnego rodzaju materiałów (palety z bloczkami, drut zbrojeniowy, ścianki szalunkowe, kosze z drobnymi elementami, kosze z betonem) przy użyciu żurawia, z zastosowaniem różnego rodzaju zawiesi (łańcuchowe, pasowe, trawersy). Pracownik w kamizelce z napisem „sygnalista” koordynuje transport przez radiotelefon, dwóch pracowników wyposażonych w kamizelki innego koloru z napisami „hakowi” zapinają ładunek, przejmują go na stanowiskach pracy/na wysokości na stropie/na stanowiskach odbioru materiałów w postaci wysuwnic - pomostach wyładowniczych na wysokości wysuniętych poza obrys budynku (w zależności od propozycji Wykonawcy). Można również wykorzystać ujęcie przykładowego dokumentu potwierdzającego kwalifikacje. Scenę dopełnia plansza graficzna.

LEKTOR:

Odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy uwzględnia posiadanie przez nich dodatkowych uprawnień kwalifikacyjnych. Zgodnie z przepisami prawa, uprawnienia takie są wymagane przy obsłudze większości maszyn budowlanych, a także przy montażu i demontażu rusztowań. Osobną kategorię urządzeń wymagających dodatkowych kwalifikacji stanowią urządzenia dźwignicowe i ciśnieniowe, których eksploatacja podlega nadzorowi Urzędu Dozoru Technicznego. Dodatkowych uprawnień kwalifikacyjnych wymagają także

prace spawalnicze, zarówno w zakresie spawania gazowego i elektrycznego, a także prace związane z obsługą urządzeń i instalacji energetycznych.

GRAFIKA I LEKTOR:

Prace wymagające posiadania dodatkowych uprawnień kwalifikacyjnych na budowie:

- > obsługa maszyn i urządzeń budowlanych, w tym: koparek, spycharek, ładowarek, wiertnic, palownic, pomp do mieszanki betonowej i podajników do betonu,
- > montaż i demontaż rusztowań budowlanych,
- > obsługa urządzeń dźwignicowych i ciśnieniowych, podlegających dozorowi technicznemu, takich jak: żurawie stacjonarne i na podwoziu samojezdnym, dźwigniki i wciągarki z napędem mechanicznym, podnośniki nożycowe i teleskopowe,
- > eksploatacja instalacji i urządzeń energetycznych,
- > spawanie elektryczne i gazowe.

(Planszę graficzną przygotowuje Wykonawca, należy wykorzystać ujęcia z różnych prac, o których mówi lektor).

SCENA 27

OBRAZ:

Widzimy pojawiające się po sobie różne sceny z filmu. Na koniec obraz zatrzymuje się na ogólnym planie budowy (może być ujęcie z góry). Ze środka ekranu wysuwa się (rośnie) logotyp programu PIP „Budowa. Stop wypadkom!”.

LEKTOR:

Istotą bezpieczeństwa i higieny pracy są: ochrona życia i zdrowia pracowników oraz zapobieganie ewentualnym wypadkom przy pracy oraz chorobom zawodowym. Plac budowy jest jednym z najbardziej niebezpiecznych miejsc pracy. Pracując na budowie, trzeba być świadomym zagrożeń i dbać o bezpieczeństwo własne, współpracowników oraz osób, które przypadkowo mogą znaleźć się w pobliżu. Konieczne jest uświadomienie sobie, że bezpieczeństwo pracy zależy w dużej mierze od nas samych.

Praca na budowie wykonywana jest w zmiennych warunkach pogodowych, często w wymuszonym tempie i pod presją czasu. Zdarza się, że na placu budowy roboty wykonuje jednocześnie kilka firm, a każda z nich zmienia pracowników. Są to czynniki, które przy braku właściwego planowania i koordynacji prac w sposób negatywny mogą wpłynąć na bezpieczeństwo pracy. Ryzyko wypadków można zmniejszyć lub nawet całkowicie wyeliminować. Jak to zrobić? Należy zacząć od siebie. Ważne jest, by przestrzegać ustalonego

porządku i harmonogramu prac, ale przede wszystkim przepisów bhp, które mają na celu naszą ochronę.

PLANSZA KOŃCOWA

Plansza zawiera informacje o tym, że film został sfinansowany ze środków Państwowej Inspekcji Pracy, zawiera logotyp PIP, adres strony www.pip.gov.pl, wskazanie wykonawcy oraz roku produkcji. Plansza może zawierać również inne informacje istotne z punktu widzenia produkcji (do uzgodnienia na końcowym etapie produkcji filmu).